

Totale lichaams- bestraling

Van je arts heb je vernomen dat een bestraling van het ganse lichaam (TBI) noodzakelijk is in het kader van de geplande stamceltransplantatie.

Deze radiotherapie heeft **2 doelstellingen**:

- Onderdrukken van je immuunsysteem en preventie van afstoting van de donor-stamcellen na een stamceltransplantatie
- Doden van eventueel overgebleven kanker-cellen na de chemotherapie

Ioniserende straling kan ernstige gezondheidsschade toebrengen aan een foetus. Om deze reden mag je beslist niet zwanger zijn of worden tijdens de bestralingsbehandeling. Bij een mogelijke zwangerschap – ook als deze nog niet bevestigd is – dien je altijd onmiddellijk je arts te verwittigen.

Bestralingsschema's

Er zijn 2 bestralingsschema's: een eenmalige behandeling en een behandeling van 6 bestralingen in 3 dagen (2x per dag, met ten minste 6 uur tussen). Tijdens de bestralingen blijf je opgenomen in een éénpersoonskamer op de dienst Hematologie van het ziekenhuis waarin je gehospitaliseerd bent, het UZA of ZNA Stuivenberg. Je wordt voor de TBI behandeling met een ambulance overgebracht naar ZNA Jan Palfijn.

In deze brochure vind je uitleg over de TBI behandeling alsook de nevenwerkingen op korte en lange termijn.

Wens je meer uitleg of heb je nog specifieke vragen, aarzel dan niet om je arts of verpleegkundige hierover aan te spreken. Ze zullen je graag helpen.

Bestralingsbehandeling en mogelijke reacties van het lichaam

De bestralingsbehandeling

Voor de radiotherapie van start kan gaan, moet deze voorbereid worden. Je wordt hiervoor verwacht op de CT simulator van de bestralingsafdeling van GZA Ziekenhuizen campus Sint-Augustinus ziekenhuis (ingang Oosterveld). Je wordt op je zijde gepositioneerd op een vacuümmatras. Belangrijk daarbij is dat je aangeeft of deze houding comfortabel voor je is en of je dit een 30-tal minuten kan volhouden. Er vindt een CT-scan plaats in deze houding: aan de hand van deze scans wordt precies uitgerekend hoe lang we je moeten bestralen om de gewenste bestralingsdosis te kunnen geven. Er worden fuchsine-lijnen getekend op de huid. Deze lijnen zijn niet permanent en er dient dan ook voor gewaakt te worden dat ze niet vervagen totdat de behandeling afgerond is. Desnoods zal onze verpleegkundige deze tussentijds bijtekenen.

De bestralingen zelf gebeuren in identieke houding op het vacuümmatras en nemen gemiddeld een 30-tal minuten in beslag. Van de behandeling zelf voel je niets.

Het ganse lichaam wordt bestraald van hoofd tot voeten, halverwege wordt de tafel waar je op ligt omgedraaid om de andere helft van de bestralingsdosis 'langs achteren' te geven.

In geval van de behandeling met 6 bestralingen worden de longen gedeeltelijk afgeschermd. Daardoor kan de totale dosis op de longen worden verminderd tot 75% van de totale dosis, hetgeen het risico op een ontstekingsreactie aanzienlijk vermindert.

Mogelijke acute reacties van het lichaam op de bestralingsbehandeling

De volgende bijwerkingen kunnen optreden tijdens of kort na de behandeling:

- Misselijkheid en braken*
- Pijnlijke speekselklieren
- Moeheid
- Hoofdpijn
- Gevoelige slijmvliezen
- Diarree
- Lichte koorts
- Droge huid

*hiervoor krijg je preventief medicatie

De meeste bijwerkingen verdwijnen spontaan binnen enkele dagen. Een deel van de klachten kan verlicht worden met medicatie: vraag dit aan de behandelend arts of verpleegkundige.

Late reacties van het lichaam op de bestralingsbehandeling

De volgende bijwerkingen kunnen optreden tijdens of kort na de behandeling:

De late reacties zijn vooral van belang voor patiënten die op jonge leeftijd bestraald moeten worden en die met het schema van 6 bestralingen behandeld worden. Voor oudere patiënten en patiënten die behandeld worden met het eenmalige schema zijn de laattijdige nevenwerkingen niet relevant.

- De combinatie van de voorafgaande chemotherapie en de bestraling van de eierstokken/zaadbollen leidt vrijwel altijd tot volledige onvruchtbaarheid. Indien je nog een actieve kinderwens hebt dien je dit zeker vooraf te bespreken met je behandelende arts.
- Bestraling brengt een beperkt risico op het veroorzaken van nieuwe tumoren met zich mee. Dit uit zich pas na meerdere jaren en is daarom vooral van belang bij jongere personen. Daar staat tegenover dat de bestralingsbehandeling bijdraagt aan de kans om van je huidige ziekte te genezen. Het eventuele risico van een tweede kanker weegt dus niet op tegen de noodzaak van de behandeling van je huidige ziekte.

Heb je nog vragen?

Neem dan contact op met de afdeling radiotherapie van het Iridium Netwerk:
+32 3 443 37 37 • secretariaat@iridiumnetwerk.be • www.iridiumnetwerk.be